

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Alexandru Boiarin,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Moldasig” împotriva lui Alexandru Boiarin privind încasarea în ordine de regres a
prejudiciului material,

împotriva încheierii din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de
către Alexandru Boiarin,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2017 SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexandru Boiarin privind încasarea prejudiciului material în mărime
de 27 270 de lei, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 06 martie 2018 SA „Moldasig” a depus cerere de concretizare a cerințelor
din acțiune, solicitând încasarea din contul pârâtului Alexandru Boiarin a
prejudiciului material în mărime de 28 545 de lei, cât și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost
admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” și s-a
încasat de la Alexandru Boiarin în beneficiul SA „Moldasig” în ordine de regres
paguba materială în mărime de 28 545 de lei și taxa de stat în mărime de 856,35 de
lei.

La 29 iulie 2019 Alexandru Boiarin a depus cerere de apel împotriva hotărârii
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 09 iulie 2018, solicitând repunerea în
termen a apelului și casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi
de respingere a pretențiilor înaintate de SA „Moldasig”.

Prin încheierea din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea depusă de Alexandru Boiarin cu privire la repunerea în termen a apelului și
s-a restituit apelul declarat de Alexandru Boiarin împotriva hotărârii din 09 iulie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 28 noiembrie 2019 Alexandru Boiarin a declarat recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a apreciat corect circumstanțele cauzei, fiind respinsă cerința de repunere în termen a apelului. Astfel, dânsul a cunoscut despre ședința de judecată numită pentru 23 ianuarie 2018, ora 10.00, însă cauza nu a fost examinată la această dată, hotărârea fiind emisă abia la 09 iulie 2018.

Instanța de apel a constatat că pe parcursul judecării pricinii în prima instanță dânsul a fost plecat peste hotarele țării, și după reîntoarcerea în țară a făcut cunoștință cu hotărârea și în termen de 30 de zile a depus apelul cu solicitarea repunerii în termen.

Consideră că faptul aflării peste hotarele țării reprezintă un motiv obiectiv de repunere în termen a apelului, așa cum dânsul nu a cunoscut despre existența hotărârii judecătorești, ori la dosar lipsește confirmarea faptului că recurentul ori vreun membru al familiei a recepționat respectiva hotărâre, cât și fizic nu a putut depune apelul până la 08 august 2018 fiind peste hotarele țării.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 15 octombrie 2019, iar la 18 noiembrie 2019 încheierea a fost recepționată de recurentul Alexandru Boiarin, conform mențiunii de pe coperta dosarului.

Prin urmare, recursul declarat de Alexandru Boiarin la 28 noiembrie 2019 a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei s-a stabilit că, la 09 iulie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani prin care fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” și s-a încasat de la Alexandru Boiarin în beneficiul SA „Moldasig” în ordine de regres paguba materială în mărime de 28 545 de lei și taxa de stat în mărime de 856,35 de lei (f.d. 67).

La 10 iulie 2018 copia dispozitivului hotărârii a fost expediată în adresa lui Alexandru Boiarin (f.d. 69), însă scrisoarea a revenit în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 71).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 10 iulie 2018, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, având în vedere că ziua survenirii evenimentului nu se ia în considerare la calcularea termenului, și a expirat la data de 08 august 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Alexandru Boiarin abia la 29 iulie 2019 (f.d. 75), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Alexandru Boiarin odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la menționarea formală că nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță fiind plecat peste hotare, iar după revenirea de peste hotare, la 29 iulie 2019 a luat cunoștință cu hotărârea, fiind contestată cu apel (f.d. 75).

Conform art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul cercetând materialele dosarului, remarcă că potrivit recipisei Alexandru Boiarin a fost înștiințat contra semnătură despre ședința de judecată numită pentru data de 23 ianuarie 2018, ora 10.00 (f.d. 35). Necătând la faptul că pârâtul Alexandru Boiarin cunoștea despre cauza civilă care se examinează în

instanță, dânsul fiind parte la proces, nu a participat la ședințele de judecată numite, cât și nu a prezentat referință la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldasig” în care și-ar fi expus poziția referitor la pretențiile înaintate față de el.

La 09 iulie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii pe marginea litigiului și l-a expediat în adresa părților la proces (f.d. 67, 69, 71).

Astfel având cunoștință despre examinarea cauzei civile în care dânsul avea calitatea de pîrît, Alexandru Boiarin urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt ignorat de acesta și care în consecință a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului or, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ca urmare a expirării termenului de atac incontestabil ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Colegiul relevă faptul că Alexandru Boiarin, solicitând repunerea în termenul de declarare a cererii de apel avea obligația pozitivă să anexeze și probele ce dovedesc imposibilitatea depunerii cererii de apel până la 08 august 2018, or prevederile art. 116 Cod de procedură civilă, indică expres procedura de repunere în termenul de îndeplinire a actului judecătoresc. La caz, recurentul la data depunerii cererii de apel (f.d.75), cât și în ședința de judecată din 15 octombrie 2019 desfășurată în cadrul instanței de apel, și în care a fost examinată anume cererea de repunere în termen a apelului declarat de Alexandru Boiarin, ultimul a indicat că nu a primit hotărârea primei instanțe deoarece s-a aflat peste hotarele țării, fără însă a prezenta înscrisuri în acest sens (f.d. 84-85).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reține că recurentul în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Instanța de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care nu au fost prezentate motive întemeiate confirmate prin probe pentru repunerea în termen.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi

ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 15 octombrie 2019, deoarece apelantul nu și-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute și prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Alexandru Boiarin.

Se menține încheierea din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Alexandru Boiarin privind repararea în ordine de regres a prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh